

VENDIM
Nr. 36, datë 5.6.2012

NË EMËR TË REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, e përbërë nga:

Bashkim Dedja	Kryetar i Gjykatës Kushtetuese
Vladimir Kristo	Anëtar i“ “
Xhezair Zaganjori	Anëtar i“ “
Petrit Plloçi	Anëtar i “ “
Vitore Tusha	Anëtare e “ “
Fatmir Hoxha	Anëtar i“ “
Altina Xhoxhaj	Anëtare e “ “
Admir Thanza	Anëtar i“ “

me sekretare Edmira Babaj, në datë 29.03.2012, mori në shqyrtim në seancë gjyqësore me dyer të hapura çështjen nr. 5 Akti, që i përket:

KËRKUES: Qazim Kokoshi, i përfaqësuar nga avokat Agron Lamaj, me prokurë të posaçme.

SUBJEKTI I INTERESUAR: Lutfi Dokushi, i përfaqësuar nga avokat Dilaver Rexhepaj dhe avokate Enekelejda Kambo, me prokurë të posaçme.

Zyra e Regjistrimit të Pasurive të Paluajtshme Tiranë, e përfaqësuar nga Arjan Halilaj, me autorizim.

OBJEKTI: Shfuqizimi, si antikushtetues, i vendimit të Kolegjit Civil të Gjykatës së Lartë nr. 324, datë 16.06.2011; i vendimit të Gjykatës së Apelit Tiranë nr. 1705, datë 28.10.2008, si dhe i vendimit të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Tiranë nr. 1389, datë 19.02.2008.

BAZA LIGJORE: Nenet 3, 4, 42, 43, 131/f, 132, 134/g të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë; neni 6 i Konventës Europiane për të Drejtat e Njeriut.

GJYKATA KUSHTETUESE,

pasi dëgjoi relatorin e çështjes Admir Thanza, përfaqësuesin e kërkuarit, i cili kërkoi pranimin e kërkesës, përfaqësuesin e subjektit të interesuar, Zyra e Regjistrimit të Pasurive të Paluajtshme Tiranë, i cili la zgjidhjen e çështjes në çmim të Gjykatës, përfaqësuesin e subjektit të interesuar Lutfi Dokushi, e cila kërkoi rrëzimin e kërkesës, dhe pasi shqyrtoi çështjen në tërësi,

VËREN:

I

Rrethanat e çështjes

1. Mbështetur në aktet bashkëngjitur kërkesës rezulton se Qazim Kokoshi (kërkuar) me kontratën nr. 2833/360, datë 12.12.2003, ka blerë një pronë. Kjo pronë rezultonte e shitur që në vitin 1997 në favor të subjektit të interesuar Lutfi Dokushi, i cili iu drejtua Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Tiranë me një padi me objekt shpalljen absolutisht të pavlefshme të kontratës së shitjes të vitit 2003, të sipërpërmendur dhe fshirjen e regjistrimeve përkatëse pranë Zyrës së Regjistrimit të Pasurive të Paluajtshme Tiranë. Kjo Gjykatë, me vendimin nr. 1389, datë 19.02.2008, vendosi pranimin e padisë.

2. Kundër këtij vendimi, avokate H. B., në emër të kërkuarit, paraqiti një ankim pranë Gjykatës së Apelit Tiranë. Kjo Gjykatë, me vendimin nr. 1705, datë 28.10.2008, vlerësoi se nuk duhej t'i hynte shqyrtimit të themelit të çështjes me arsyetimin se avokate H. B., nuk ishte e pajisur me prokurë noteriale në bazë të së cilës ajo mund të gëzonte tagrat ligjore për t'u legjitimuar në bërjen e ankimit në emër të kërkuarit. Rrjedhimisht, në bazë të nenit 450/ç të Kodit

të Procedurës Civile, ajo vendosi mospranimin e ankimit.

3. Kundër vendimit të mësipërm të Gjykatës së Apelit Tiranë, kërkuesi ushtroi të drejtën e rekursit pranë Gjykatës së Lartë. Kjo Gjykatë, me vendimin nr. 324, datë 16.06.2011, pasi konstatoi se e drejta për të bërë ankim pranë Gjykatës së Apelit nuk i ishte deleguar avokatit as me prokurë dhe as me gojë përpara Gjykatës së Rrethit Tiranë, vendosi lënien në fuqi të vendimit të Gjykatës së Apelit Tiranë me arsyetimin se dispozitat e Kodit Civil dhe atij të Procedurës Civile kërkojnë detyrimisht që tagrat e përfaqësimit, që i delegohen një avokati të parashikohen shprehimisht në një prokurë noteriale ose t'i jepen shprehimisht gjatë gjykimit.

II

Pretendimet e palëve parashtruar Gjykatës Kushtetuese

4. Kërkuesi i është drejtuar Gjykatës Kushtetuese (në vijim Gjykata), duke pretenduar se me vendimin e Kolegjit Civil të Gjykatës së Lartë nr. 324, datë 16.06.2011, vendimin e Gjykatës së Apelit Tiranë nr. 1705, datë 28.10.2008, si dhe me vendimin e Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Tiranë nr. 1389, datë 19.02.2008 (vendimet objekt kërkesë), ndaj tij është zhvilluar një proces i parregullt ligjor. Më konkretisht, kërkuesi pretendon se:

4.1 Është cenuar e drejta e ankimit kundër një vendimi gjyqësor, pasi Gjykata e Apelit, edhe pse e ka pranuar ankimin, nuk e ka shqyrtuar atë në themel. Gjykata e Apelit ka mbështetur vendimin e saj mbi një arsyetim që bie në kundërshtim me parimin e të drejtës së mbrojtjes dhe përfaqësimit. Për shkak të statusit të veçantë që gëzon avokati, prezumohet se ai ka mandatin e klientit të tij për sa kohë një fakt i tillë nuk kundërshtohet në bazë të nenit 13/2 të Kodit të Procedurës Civile.

Sipas tij, në bazë të nenit 461 të Kodit të Procedurës Civile, Gjykata e Apelit verifikon vetëm paraqitjen e rregullt të palëve, por jo legjitimitetin e tyre, i cili kontrollohet nga Gjykata e Rrethit në bazë të nenit 450 të Kodit të Procedurës Civile (KPC).

Gjykata duhej të kishte zbatuar nenin 455/b të Kodit të Procedurës Civile dhe të lejonte një afat 5-ditor për të ndrequr të metat.

Gjykata e Apelit, edhe pse ka ndjekur procedurën e parashikuar në nenin 460 të KPC-së, nuk ka marrë një nga vendimet e nenit 466 të KPC-së.

Është shkelur parimi i barazisë së armëve, pasi kërkuesit nuk iu dha mundësia e mbrojtjes ndaj pretendimit që parashtrroi Gjykata e Apelit për mospranimin e ankimit.

4.2 Vendimet objekt kërkesë janë dhënë në shkelje të parimit të kontradiktoritetit. Gjykata e Rrethit Gjyqësor Tiranë, në seancën e fundit (datë 19.02.2008), ka refuzuar kërkesën e paraqitur me shkrim nga kërkuesi për të shtyrë seancën, pasi avokatja e tij nuk mund të ishte e pranishme për shkak të një gjykimi në Gjykatën e Lartë. Për shkak të këtij veprimi, vendimi është marrë vetëm mbi pretendimin e palës tjetër, pasi kërkuesi është gjykuar në mungesë pa iu krijuar mundësia për t'u dëgjuar dhe mbrojtur.

5. *Subjekti i interesuar, Lutfi Dokushi*, pretendoi me shkrim dhe në seancë plenare se:

5.1 Ankimi i paraqitur nga kërkuesi pranë Gjykatës së Apelit është në kundërshtim me kërkesat e nenit 453 të Kodit të Procedurës Civile për arsye se: së pari, kërkuesi nuk ka caktuar as me prokurë dhe as me deklaram një përfaqësues për të bërë ankim dhe, së dyti, prokura e vitit 2006 që ai ka paraqitur nuk është pranuar me vendim të ndërmjetëm nga Gjykata e Rrethit Tiranë.

Edhe pse avokatja është pajisur me prokurë një ditë përpara seancës pranë Gjykatës së Apelit dhe kërkuesi ka qenë prezent në këtë seancë, kjo gjykatë, me të drejtë, vendosi të mos pranojë të shqyrtojë ankimin, pasi, sipas kërkesave të neneve 443/I, 444 dhe 450/a të Kodit të Procedurës Civile, ankimi është i papranueshëm nëse nuk është ushtruar brenda afatit 15-ditor.

Gjithashtu, Gjykata e Apelit nuk kishte pse t'i linte kërkuesit një afat 5-ditor për të plotësuar të metat e ankimit, pasi ai e ka pasur këtë afat që në momentin e depozitimit të ankimit.

Kërkuesi është neglizhent, pasi nuk është paraqitur as në gjykimin në Gjykatën e Lartë dhe as në gjykimin e një padie tjetër të ngritur prej tij, kundër subjektit të interesuar, pranë

Gjykatës së Rrethit Tiranë, e cila rrjedhimisht është pushuar me vendimin nr. 10572, datë 21.12.2011.

Gjykatat duhet të kenë parasysh edhe të drejtën e subjektit të interesuar për një proces të rregullt ligjor. Kërkuesit i është lënë mundësia për të mbrojtur të drejtat e tij, por kjo mundësi nuk mund të lihet në pafundësi në dëm të palëve të tjera.

5.2 Pretendimi i dytë i kërkuesit është i pambështetur në ligj, për arsye se rezulton nga procesverbalet e seancave gjyqësore që gjykimi është shtyrë nga Gjykata e Rrethit Gjyqësor Tiranë për t'i dhënë kohë kërkuesit për të caktuar një avokat mbrojtës. Megjithatë, ai nuk e ka caktuar një të tillë me prokurë dhe ka refuzuar ta caktojë me deklaram përpara saj. Këto veprime të kërkuesit bëheshin në mënyrë të qëllimshme për të zvarritur procesin.

III

1. Mbi pretendimet për cenimin e të drejtës së ankimit në funksion të së drejtës për t'iu drejtuar gjykatës (e drejta e aksesit) nga interpretimi i gabuar i ligjit

6. Kërkuesi parashtron përpara Gjykatës Kushtetuese se Gjykata e Apelit Tiranë ka bërë një interpretim të gabuar të dispozitave të Kodit të Procedurës Civile, i cili, sipas tij, ka rezultuar në cenimin e të drejtës së tij themelore të ankimit kundër një vendimi gjyqësor dhe të së drejtës së aksesit në gjykatë.

7. Në shqyrtimin e këtij pretendimi, Gjykata Kushtetuese vlerëson të nevojshme të përsërisë qëndrimin e saj konstant se, në kuadër të kontrollit që ajo ushtron në zbatim të nenit 131/f të Kushtetutës, çështjet e interpretimit të ligjit hyjnë në juridiksionin kushtetues vetëm nëse dhe për aq sa ky interpretim ka cenuar të drejtën për një proces të rregullt ligjor.

8. Në jurisprudencën e saj, Gjykata Kushtetuese ka pranuar, në mënyrë të vazhdueshme, se ajo ndërhyr në ato raste kur përmes veprimeve të tyre, gjykatat e zakonshme cenojnë të drejtën për një proces të rregullt ligjor. Në këto raste, Gjykata nuk bën rivlerësimin e fakteve e rrethanave, por një vlerësim të natyrës kushtetuese, të dallueshëm nga ai i gjykatave të juridiksionit të zakonshëm. Gjykata e analizon ligjin, faktin dhe rrethanën përkatëse në atë dimension që ka ndikim mbi të drejtat dhe liritë e parashikuara nga neni 42 dhe 131, shkronja "f" të Kushtetutës, gjë e cila përbën juridiksionin e saj kushtetues. Detyra e Gjykatës nuk është zgjidhja e një mosmarrëveshjeje juridike për çështje fakti, por identifikimi i fakteve të natyrës kushtetuese, të cilat shërbejnë për realizimin e kompetencave të saj dhe përbëjnë elementin thelbësor në përcaktimin e autoritetit të një gjykimi kushtetues (*shih vendimin nr. 14, datë 03.06.2009 të Gjykatës Kushtetuese*).

9. Në rrethanat konkrete të çështjes, Gjykata vlerëson se duhet të shqyrtojë interpretimin e bërë nga Gjykata e Apelit Tiranë vetëm për aq sa ky interpretim mund të ketë cenuar të drejtën e kërkuesit për ankim kundër një vendimi gjyqësor dhe të drejtën për akses në gjykatë.

a) Mbi pretendimin se është cenuar e drejta e ankimit:

10. Gjykata Kushtetuese konsideron se Kushtetuta, në vijim të garancive të ofruara nga neni 42 i saj, parashikon në nenin 43 se çdokush ka të drejtë të ankohet kundër një vendimi gjyqësor në një gjykatë më të lartë, përveçse kur në Kushtetutë parashikohet ndryshe. E drejta e ankimit kundër një vendimi gjyqësor është një nga të drejtat themelore të individit, e cila, mbi bazën e parashikimit kushtetues, gjen zbatim edhe në dispozitat materiale e procedurale konkrete. Kjo e drejtë duhet kuptuar si një mundësi e çdo individit për të pasur mjete të caktuara procedurale për të kundërshtuar vendimin e dhënë nga një gjykatë më e ulët në një gjykatë më të lartë, duke i garantuar individit të drejtën për t'u përballur me drejtësinë në të gjitha nivelet e saj, sipas kuadrit ligjor në fuqi (*shih vendimet e Gjykatës Kushtetuese të Shqipërisë nr. 14, datë 05.07.2005 dhe nr. 5, datë 06.03.2009*).

11. Gjykata Kushtetuese vëren se Kodi i Procedurës Civile, neni 442, parashikon ankimin

si një mjet për të kundërshtuar përpara një gjykate më të lartë një vendim gjyqësor. Në zbatim të nenit 442/a të KPC-së, rezulton se mjeti i ankimit i përket një pale ose një pjesëmarrësi në proces dhe ushtrohet nga ata për të mbrojtur të drejtat dhe interesat e tyre. Mbështetur në sa më sipër, Gjykata vlerëson se kërkuesi kishte mjetin procedural të ankimit për të kundërshtuar vendimin e dhënë nga Gjykata e Rrethit Gjyqësor Tiranë.

12. Bazuar në vetë parashtrimet e kërkuesit dhe në aktet bashkëngjitur të kërkesës, rezulton se ndaj vendimit të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Tiranë nr. 1389, datë 19.02.2008, është bërë ankimi në emër të kërkuesit. Ankimi nuk përmbante nënshkrimin e kërkuesit, por vetëm të avokates H. B., e cila vepronte, sipas kërkuesit, në bazë të një prokure të vitit 2006. Gjykata Kushtetuese, referuar tagrave të prokurës së mësipërme, vlerëson se tagrat e përfaqësimit të deleguara nga kërkuesi kanë lidhje me një gjykim tjetër dhe nuk përputhen me objektin e gjykimit të rastit konkret. Ankimi është depozituar pranë Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Tiranë në datë 04.03.2008. Kjo gjykatë, pasi e ka

kthyer ankimin në datën 13.03.2008 për plotësimin e të metave, e ka pranuar atë dhe Gjykata e Apelit Tiranë është vënë në lëvizje me këtë mjet. Rezulton nga aktet bashkëngjitur të kërkesës se Gjykata e Apelit Tiranë ka caktuar një seancë për të shqyrtuar ankimin. Një ditë përpara seancës kërkuesi ka bërë një prokurë noteriale për t'i dhënë tagër avokates H. B., që ta përfaqësojë në mbrojtjen e çështjes përpara kësaj gjykate. Në seancë, mbështetur në vetë parashtrimet e tij (fq. 5 e kërkesës), kërkuesi së bashku me avokaten e tij kanë qenë të pranishëm.

13. Në këto rrethana, Gjykata vlerëson se mjeti për t'u ankuar ndaj vendimit të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Tiranë nr. 1389, datë 19.02.2008 ekzistonte, ishte në dispozicion dhe kërkuesi parashtron se e ka ushtruar atë për të vënë në lëvizje një gjykatë më të lartë për shqyrtimin e çështjes së tij.

14. Rrjedhimisht, Gjykata Kushtetuese vlerëson se pretendimi se është cenuar e drejta e ankimit është i pazuar dhe si i tillë nuk mund të pranohet.

b) Mbi pretendimin se është cenuar e drejta e aksesit:

15. Gjykata Kushtetuese vëren se kërkuesi parashtron përpara saj se Gjykata e Apelit i ka cenuar atij të drejtën për një proces të rregullt ligjor, pasi duke keqinterpretuar ligjin për sa u takon rregullave për përfaqësimin, ka refuzuar të shqyrtojë në themel ankimin e tij.

16. Gjykata Kushtetuese vlerëson se kërkuesi, në mënyrë të nënkuptuar, me këtë pretendim i referohet cenimit të së drejtës për të pasur akses në gjykatë.

17. Gjykata Kushtetuese thekson se mohimi i të drejtës së aksesit, d.m.th. i të drejtës për t'iu drejtuar gjykatës dhe për të marrë një përgjigje përfundimtare nga ajo lidhur me pretendimet e ngritura, përbën cenim të së drejtës themelore për një proces të rregullt ligjor, të parashikuar nga neni 42 i Kushtetutës dhe neni 6 i Konventës Europiane, si dhe i trajtuar gjerësisht nga jurisprudenca e kësaj gjykate (*shih në vendimin nr. 7, datë 11.03.2008 të Gjykatës Kushtetuese*). Gjykata Kushtetuese rithekson se administrimi i mirë i drejtësisë fillon me garancinë që një individ të ketë akses në gjykatë për t'i siguruar atij të gjitha aspektet e një forme gjyqësore të shqyrtimit të çështjes. Aksesit në gjykatë duhet të jetë substantiv dhe jo thjesht formal (*shih vendimin nr. 14, datë 03.06.2009 të Gjykatës Kushtetuese*).

18. E drejta e aksesit në gjykatë mund t'u nënshtrohet kufizimeve deri në atë masë sa ato të mos cenojnë thelbin e kësaj të drejte. Në rast se mohohet një e drejtë e tillë, procesi konsiderohet i parregullt, sepse aksesit në gjykatë është, para së gjithash, një kusht kryesor për të realizuar mbrojtjen e të drejtave të tjera. Shteti i të drejtës nuk mund të konceptohet pa u njohur individëve të drejtën dhe mundësinë për t'iu drejtuar Gjykatës (*shih vendimin nr. 18, datë 08.07.2009 të Gjykatës Kushtetuese*).

19. Në çështjen konkrete, Gjykata vëren se Gjykata e Apelit Tiranë ka refuzuar të shqyrtojë në themel pretendimet e paraqitura në ankim, me arsyetimin se në momentin e bërjes së tij, ankimi ishte nënshkruar nga një përfaqësues pa tagra.

20. Duke konsideruar rëndësinë thelbësore të mjetit të ankimit për zhvillimin e një

procesi të rregullt ligjor dhe në koherencë me parashikimet e nenit 442/a të KPC-së, ligjvënësi, në nenin 453 të KPC-së, ka parashikuar se ankimi duhet të nënshkruhet “nga vetë pala, avokati ose përfaqësuesi me prokurë”. Gjykata vëren se ligjvënësi në këtë dispozitë ka kufizuar të drejtën për të bërë ankim në tri raste. Së pari, ankimi mund të bëhet nga një palë personalisht. Së dyti, mund të bëhet nga avokati i një pale, i cili në zbatim të nenit 96 të KPC-së, duhet të gëzojë tagrat për të përfaqësuar palën në sajë të një prokure të bërë me shkrim sipas dispozitave të Kodit Civil (KC) ose me deklaram të palës së përfaqësuar përpara gjykatës që shqyrton mosmarrëveshjen. Së treti, ankimi mund të bëhet nga përfaqësues me prokurë, që nuk janë avokatë, por që listohen në parashikimet e nenit 96 të KPC-së.

21. Gjykata Kushtetuese vëren, gjithashtu, se delegimi i tagrave në raste specifike prezumohet nga ligji. Në të drejtën shqiptare, neni 222 i Kodit të Familjes parashikon, në lidhje me ushtrimin e përgjegjësisë prindërore, se një prind prezumohet se gëzon tagra nga prindi tjetër për të kryer një veprim të zakonshëm me të tretë.

22. Gjykata vëren se një arsyetim i ngjashëm i shtrohet për shqyrtim nga kërkuesi, i cili shprehet, në thelb, se delegimi i të drejtës për ankim një avokati nga klienti i tij prezumohet. Gjykata vlerëson se prezumimi, nga vetë natyra e tij, përbën një përjashtim ndaj një rregulli të përgjithshëm, prandaj i takon palës që pretendon ekzistencën e tij që ta provojë atë. Gjykata vëren se kërkuesi nuk parashtrohet asnjë dispozitë ligjore materiale mbi të cilën të mbështetë ekzistencën e këtij prezumimi. Në këto kushte, Gjykata vlerëson se ky arsyetim nuk mund të shërbejë si bazë për të pranuar pretendimin e kërkuesit.

23. Gjithashtu, kërkuesi shtron për shqyrtim përpara Gjykatës Kushtetuese arsyetimin se Gjykata e Apelit Tiranë, në momentin që ka konstatuar se ankimi është bërë nga një përfaqësues pa tagra, duhej t’i kishte caktuar kërkuesit një afat pesëditor për të ndrequr këtë të metë.

24. Vërehet se arsyetimi i kërkuesit gjen mbështetje në nenin 78 të Kodit Civil, sipas së cilit një veprim që është kryer pa tagra mund të miratohet më vonë nga personi në emër të të cilit ai është kryer. Megjithatë, Gjykata Kushtetuese vlerëson se kjo dispozitë përmban një rregull të përgjithshëm, i cili në përputhje me parimin *lex specialia generalibus derogant*, zbatohet vetëm për atë sa norma specifike nuk i bëjnë përjashtim. Referuar nenit 97, që përfshihet në pjesën e parë të Kodit të Procedurës Civile, në kreun e veçantë të emërtuar “Përfaqësuesit”, Gjykata vëren se ky nen parashikon se aktet që sjellin disponim të një të drejte mund të kryhen vetëm në rast se përfaqësuesi ka fituar tagër në mënyrë të shprehur.

25. Gjykata vlerëson se ushtrimi i mjetit të ankimit është një mjet shumë i rëndësishëm procedural. Ky mjet, përveçse përbën ushtrimin e një të drejte themelore, sjell pasoja të rënda si shtyrja në kohë e momentit të marrjes së një vendimi formë të prerë dhe krijon mundësinë e ndryshimit, në favor ose në dëm të palëve, të një vendimi. Më tej, në zbatim të nenit 459 të KPC-së, Gjykata vëren se bërja e ankimit sjell rënien në dekadencë të disa kërkesave, që nuk pasqyrohen në të. Për pasojë, është e qartë se e drejta për të bërë ankim ndaj një vendimi gjyqësor përbën disponim të një të drejte.

26. Për sa më sipër, Gjykata Kushtetuese vlerëson se dispozitat specifike të nenit 97 të KPC-së kërkojnë që delegimi të një përfaqësuesi i tagrave për të bërë ankim ndaj një vendimi gjyqësor, duhet bërë detyrimisht në mënyrë të shprehur. Gjykata, mbështetur në dosjen gjyqësore, vëren se edhe pse kërkuesi, gjatë gjykimit të çështjes pranë Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Tiranë, ka marrë pjesë në disa seanca gjyqësore, nuk rezulton që të ketë kërkuar të shprehet apo të jetë shprehur se i delegonte, me deklaram përpara gjykatës, të drejtën për të bërë ankim avokates së tij. Gjithashtu, rezulton se kërkuesi nuk sjell provën se i ka deleguar këto tagra me akt noterial përpara momentit të bërjes së ankimit. Në këto kushte, Gjykata vlerëson se me të drejtë Gjykata e Apelit Tiranë ka vlerësuar se ankimi është bërë nga një përfaqësues pa tagra. Gjykata e Apelit Tiranë nuk mund të caktonte një afat për korrigjimin e kësaj të metë, pasi kjo e metë, në përputhje me parashikimet e nenit 97 të KPC-së të sipërpërmendur, nuk mund të korrigjohej nëpërmjet konfirmimit të mëvonshëm nga kërkuesi.

27. Për sa më sipër, Gjykata Kushtetuese vlerëson se e drejta e ankimit në funksion të së

drejtës së aksesit nuk i është cenuar kërkuessit në thelb, pasi mosshqyrtimi i ankimit të kërkuessit ka ardhur si pasojë e drejtpërdrejtë e mosveprimit të tij për të deleguar te përfaqësuesi tagrat e nevojshme në kohën e duhur. Gjykata vëren se kërkuessi nuk sjell asnjë pretendim apo provë për të justifikuar objektivisht këtë mosveprim.

2. Mbi pretendimin e cenimit të parimit të kontradiktoritetit

28. Kërkuessi parashtron se Gjykata e Rrethit Gjyqësor Tiranë, nëpërmjet refuzimit të shtyrjes së seancës së datës 19.02.2008, në mënyrë që ai të mund të mbrohej me një avokat, i ka cenuar të drejtën themelore për t'u mbrojtur dhe për të pasur një proces kontradiktor.

29. Gjykata Kushtetuese vlerëson se në shqyrtimin e këtij pretendimi ajo duhet paraprakisht të verifikojë që kërkuessi legjitimohet, në kuptim të nenit 131 shkronja "f" të Kushtetutës.

30. Në përputhje me dispozitën e mësipërme të Kushtetutës, Gjykata Kushtetuese bën *"gjykimin përfundimtar të ankesave të individëve për shkeljen e të drejtave të tyre kushtetuese për një proces të rregullt ligjor, pasi të jenë shteruar të gjitha mjetet juridike për mbrojtjen e këtyre të drejtave"*.

31. Gjykata Kushtetuese, në jurisprudencën e saj, ka vlerësuar se shterimi i mjeteve juridike nënkupton që ankuesi duhet të shfrytëzojë në rrugë normale mjetet juridike, të cilat janë të përshtatshme, të disponueshme dhe efikase për një çështje konkrete. (*Vendimet nr. 6, datë 31.03.2006 dhe nr. 27, datë 20.06.2007 të Gjykatës Kushtetuese*). Shterimi i mjeteve të ankimit është trajtuar edhe nga jurisprudenca e GJEDNJ-së, e cila në çështjen "Qufaj kundër Shqipërisë" është shprehur se ankuesit duhet të përdorin mjetet ligjore, që sipas sistemit juridik të brendshëm, janë zakonisht në dispozicion të palëve dhe të mjaftueshme për të vënë në vend të drejtat e shkelura.

32. Shterimi i mjeteve është parakusht që duhet përmbushur nga ankuesi, i cili, para se t'i drejtohet Gjykatës Kushtetuese, duhet të vërtetojë se ka përdorur të gjitha mjetet ligjore të njohura nga ligji dhe të mjaftueshme për të rivendosur të drejtat e shkelura (*shih vendimin 21, datë 03.06.2011 të Gjykatës Kushtetuese*).

33. Gjykata vëren se kërkuessi kishte në dispozicion mjetin e ankimit në Gjykatën e Apelit Tiranë, për të vënë në vend të drejtën që pretendon se i është shkelur nga Gjykata e Rrethit Gjyqësor Tiranë me vendimin nr. 1389, datë 19.02.2008.

34. Në përputhje me qëndrimin e mbajtur në shqyrtimin e pretendimit të parë, Gjykata vlerëson se kërkuessi, për shkaqe që mund t'i atribuohen vetëm atij, nuk e ka ushtruar mjetin e ankimit në mënyrën e përcaktuar nga ligjet në fuqi. Në këto kushte, Gjykata vlerëson se kërkuessi nuk e ka shteruar këtë mjet dhe për pasojë nuk legjitimohet, në kuptim të nenit 134 shkronja "f", për të paraqitur pretendimin e tij të dytë përpara Gjykatës Kushtetuese.

35. Gjykata Kushtetuese përfundimisht vlerëson se kërkesa duhet rrëzuar, pasi kërkuessi nuk legjitimohet për një pjesë të pretendimeve, ndërsa pjesa tjetër është e pabazuar.

PËR KËTO ARSYE,

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, në mbështetje të neneve 72 e vijues të ligjit nr. 8577, datë 10.02.2000 "Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë", njëzëri,

VENDOSI:

- Rrëzimin e kërkesës.
- Ky vendim është përfundimtar, i formës së prerë dhe hyn në fuqi ditën e botimit në Fletoren Zyrtare.

Anëtarë: Bashkim Dedja (kryetar), Xhezair Zaganjori, Vladimir Kristo, Altina Xhoxhaj, Vitore Tusha, Petrit Plloçi, Admir Thanza, Fatmir Hoxha.